

Ved fastlæggelsen af priserne for deltidspladser er kommunerne kun bundet af, at forældrebetalingssandelen for deltids- og fuldtidspladser ikke samlet set må overstige de lovfastede maksimale forældreandele. Kommunerne bør derfor tage i betragtning, at prismæssig differentiering mellem fuldtids- og deltidspladser sikrer en sammenhæng mellem udnyttelse og betaling. Samtidig kan prisdifferentiering medvirke til at forskyde efterspørgslen yderligere over mod deltidspladser, og dermed udgøre en økonomisk fordel for både kommunen og de, der benytter deltidstilbuddene.

Potentialet for ændringer i takstpolitikken og tilbudsstrukturen som skitseret ovenfor er især stort i kommuner og for aldersgrupper, hvor dækningsgraderne i forvejen er tæt på det maksimale. I kommuner med lave dækningsgrader vil de skitserede ændringer derimod kunne indebære merudgifter for kommunerne, fordi der samtidig er mulighed for en øget efterspørgsel efter billige deltidspladser. I mange kommuner ligger dækningsgraderne for de mindre børn i dag tæt på det maksimale.

Kommunerne har også mulighed for at fastsætte, at betalingen for dagtilbud forudsætter, at der højest anvendes institution i 11 måneder. Der forudsættes dermed afholdt mindst 4 ugers ferie, og anvendelse ud over de 11 måneder medfører ekstra betaling. En sådan indretning af takstpolitikken vil tilskynde forældre til at være sammen med deres børn, når de afholder ferie.

Fleksible åbningstider i daginstitutionerne

Udviklingen i de traditionelle arbejdstidsmønstre på arbejdsmarkedet er i opbrud. I dag har mange forældre skæve arbejdstider. For nogle børnefamilier indebærer udviklingen en tiltrængt fleksibilitet i hverdagen; for andre er den en belastning. Arbejdspladserne bør ved arbejdstilrettelæggelsen så vidt muligt tage hensyn til den enkelte families ønsker og behov.

Det er kommunerne, der tilrettelægger den lokale dagtilbudsstruktur, herunder åbningstiden. Der er i lovgivningen forholdsvis få regler, som kommunen er bundet af, og kommunerne har derfor meget frie rammer for tilrettelæggelse af åbningstiderne.

Af hensyn til forældrenes deltagelse på arbejdsmarkedet er det vigtigt, at åbningstiderne i daginstitutionerne i den enkelte kommune er så fleksibelt tilrettelagt, at de er tilpasset ændrin-

gerne i arbejdstidsmønstret på arbejdsmarkedet.

Regeringen vil derfor forhandle med kommunerne om mere fleksible åbningstider i daginstitutionerne, så pasningen kan ske, når der er behov for det, herunder uden for normal arbejdstid.

Forbedringer for forældre, som mangler en pasningsmulighed

Nogle forældre oplever, at de ikke kan få et dagtilbud i bopælskommunen, mens der er ledige pladser i nabokommunen eller i den kommune, hvor de arbejder.

Regeringen vil drøfte med kommunerne, hvordan der kan gives bedre mulighed for dagtilbud i en nabokommune eller den kommune, hvor en af forældrene arbejder, hvis bopælskommunen ikke kan stille et dagtilbud til rådighed.

Regeringen opfordrer kommunerne til at give mulighed for, at forældre efter ønske så vidt muligt kan få børnene passet tæt på arbejde eller bopæl, herunder i en nabokommune.

I de kommuner, som endnu ikke har pasningsgaranti for de små børn, kan reelt enlige forældre ufrivilligt være nødsaget til at tage børnepasningsorlov.

Orlovsydelsen er i dag lavere end ydelsen for en forælder på kontanthjælp. Kommunerne har mulighed for at give et supplerende tilskud til orlovsydelsen, men de færreste kommuner gør brug af denne mulighed i dag. Den lavere ydelse kan forekomme urimelig, når forældre tager børnepasningsorlov, fordi de mangler en pasningsmulighed.

Det foreslås derfor, at kommunerne forpligtes til at supplere orlovsydelsen til reelt enlige med børn i aldersgruppen ½-5 år, som er nødt til at tage børnepasningsorlov på grund af manglende pasningsmuligheder, så ydelsen samlet set svarer til kontanthjælpens forsørgersats.

Forenkling af frit valg ordningen

Forsøgsordningen med frit valg på børnepasningsområdet er med visse justeringer gjort permanent fra den 1. januar 1998. Der er således nu indført en ordning med tilskud til forældres private børnepasning. Det er frivilligt for kommunerne at benytte ordningen. Forældrenes ret til at vælge et økonomisk tilskud til egenorganiseret børnepasning gælder i forhold til børn, som allerede er optaget i et dagtilbud, og i for-